

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25kr.
 Előfizetési pénzek póstautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Negyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszörűrt 5 kr. áron.
 Rélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár.
A nyilttérben:
 minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A szerzők a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adódnak.
 FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.
 — vasárnap reggel. —

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

6455. 1896. sz. Léva város tanácsa.

Hirdetmény.

Közírást tételik, miszerint a városi tulajdon képező s a piac téren levő pecsenye sütő-boltok, pék áruló és husvágó helyiségek valamint a Vaiger-féle kert is folyó 1896. évi december hó 28-án délelőtti 9 órákor a város ház tanácstermében megtartandó nyilvános árverés útján egyévre újból hasznosításra fogják adni.

A feltételek a városi számvevői irodában bármely napon hivatalos órákban megtekinthetők.

Miről az árverezni szándékozók ezen hirdetés közlésével értesítettek.

Kelt Léván, 1896. évi decz. hó 18-án.

Máriássy István,
 polgármester.

A béke ünnepe.

Csak néhány nap választ el még bennünk szent karácsonytól, a béke és szeretet magasztos ünnepétől. Csak néhány éj még, és teljesedésbe megy az emberiség nagy óhajta, melyet az egyház az adventi misék e rövid kezdő szavaiban fejez ki oly találóan: *Rorate coeli! Egék harmatozzatok.*

Béke és szeretet, mily kedves hang a fülnek, mily édes és megnyugtató tudata a szívnek van e fogalmakban kifejezve. De talán e szónak: béke sohasem volt nagyobb jelentősége, mint éppen napjainkban. Midőn érezzük, hogy ez az a valami, ami után leginkább vágyunk ez az, ami mindnyájunknak legjobban hiányzik. Mert a küzdelem, melyet ma vivünk, nem a józan önfentartás küzdelme, nem az eszmék nyugodt harcza többé, hanem adáz tusa, melyben rokon kar, rokon kar ellen feszül, testvér testvér ellen agyarkodik, hogy egymást elnyomja, letiporja. Mennyivel inkább sóhajthatunk fel, tehát most az éghez: *Rorate coeli!*

Igen, harmatozzák az egék a földnek

az igazságot, a szeretetet, de főképp a békét, hogy legalább e néhány szent nap alatt legyen vége minden visszavonásnak; politikában, közéletben feledve legyen minden ellentét, s a karácsonyi szent ünnepek magasztos hangulatában olvadjon fel minden kebel: *Rorate coeli!*

Mert a karácsonyi ünnep valóban alkalmas arra, hogy az egész emberiséget, — ifjút és öreget, szegényt és gazdagot egyaránt, — szent érzellemmel töltsön el. A most születendő Jézus az egész emberi nemért jött a világra, amint kitűnt ez mindjárt születésekor, midőn a jászolba helyezett bölcsőjénél a gazdag ajándékokat hozó három böles király és az angyalok által értesített jámbor pásztorok egyaránt megjelentek az isteni kisdéd imáadására.

Dicsőség menyben az Istennek, békesség földön a jóakaratu embereknek, — e szavakkal kihirdették az ég angyalai Betlehemben Krisztus születését. A jóakaratu tehát a zsinórmérték, mely nélkül a karácsony szent örömeiben nem részeseülhetünk. Igen le kell vetkeznünk minden rossz indulatot, mert csak ártatlan szív érezhet tiszta örömet. Innen van, hogy a karácsony első sorban az ártatlan gyermekek ünnepe.

Ki ne emlékeznék vissza édesen a gyermekévek karácsony estéire?! Mily epedve várják ez estét a gyermekek, mily megható ünnepélye az a családnak! Mintha maga a természet is ünnepi köntösbe öltözött volna, minden oly csendes, méltóságteljes odakünn. Bent a házban a terített asztal körül szorongva, lélekzet-visszafojtva várják a klesinyek az angyal cseppetését, melylyel tudtul adja, hogy a kis Jézus már ott járt a tulsó szobában, elhozva mindenkinek érdemlett karácsonyi ajándékát. A pásztorokat utánozó fiúk karácsonyi énekei, a betlehem-járás, az éjjeli misére való készülődés közt telik el a kará-

csony-est, oly édes békével töltve el az egész házat, mintha csak előzét éreznők azon mennyei boldogságnak, melyet az Isten színöröl-színre látó igazak élveznek a tulvilágon.

Vajha e most megújuló szent örömek még maradandóbb nyomokat hagynának vissza sziveinkben, mint egyébkor! Bár távoznék lelkünköl minden rossz indulat s töltené be azt a béke s legtisztább szeretet! Így ülnők meg legszebben s Istennek tetsző módon a karácsonyi szent ünnepeket. Ezért imádkozunk, midőn addig is naponként, a hajnali mise kezdetén felharsan ajkainkon a magasztos ének:

Harmatozzatok égi magasok! Téged vár epedve az emberek lelke! Jöjj el édes Üdvözítőnk!

Gazdasági tanszék a tanítóképző-intézetben.

Ha az iskolák a maguk eszmei magaslatán általában az önzetlen boldogulás melegágyai, ha a közfelvilágosodás révén a közboldogulásnak terjesztői: úgy közülük egynél sem oly fontos a kérdés, hogy miként felel meg céljának, mint a mindennapos elemi iskolánál. Kitészik ennek fontossága abból a statisztikai adatokból, hogy a nemzet testének vagy 98 százaléka még a legműveltebb államokban is megelégszik azzal az iskolai ismerettel, mit itt oltottak beléje.

Az elemi iskolák, az egyetemes, az egy nap sem nélkülözhető ismeretek eme ősforrásai, az államhatalom részéről ez ideig csak a tanügyi miniszterium részéről gondoztattak. Ujabban mintha frissítő szél lengene feléjük a kormányzat egyéb téreiről is.

Igy a mezőgazdasági mozgalmak fellendülése, különösen a mult év jun-

havában tartott III. mezőgazdasági kongresszus ez irányu felszólalása óta a földmivelési miniszter mindjobban kiterjeszti figyelmét a népiskolai intézetekre s azokban oly ismeretek terjesztését támogatja s kezdeményezi, melyek a mezőgazdaságra, mint a magyar nép legfontosabb foglalkozására vannak hivatva jótékonyan hatni.

A mozgalom eredménye, hogy a tanügyi miniszteriumban is mindjobban figyelembe veszik a népiskolák ügyét, illetőleg a földmivelés érdekeit. A miniszter elfogadott egy tervezetet, mely szerint minden oly községben amelynek lakosai túlnyomó részben földmiveléssel foglalkoznak s melyben legalább 3 tanítóval bíró elemi népiskola van; a község köteles gazdasági irányu ismétlő iskolát felállítani. Ebben a 12-15 éves ismétlő fiutankötelesek heti 5 órán át oktattatni fognak a gazdaságtani alapismeretekre egy, e végből szerkesztendő olvasókönyv alapján, amellet, hogy a nemzeti irányu népnevelés eszményének szolgálatában a hazai földrajz és történelem, a polgári jogok és kötelességek is bővebben taníttatnak, mint szintén a számtan. Kilátásba helyeztetett az is, hogy az elavult 1868-iki népiskolai törvény revíziójánál is ezen érdekek kellő figyelembe fognak vétetni.

A kis birtokokon gazdálkodó kis gazdák istápolásának nemes versenyt kell e tényekben látnunk, mert a földműves gyermekek szakirányu nevelése a legbiztosabb mód a gazdasági válságok által lenyomott kis gazdák talpraállítására.

Hogy azonban e szakszerű tanítás biztosíthatóság, a tanítók gazdasági kiképzésére különös gondot kíván a két miniszter fordítani. E végből a tanítóképzőkben a gazdaságtant az eddiginél kiterjedtebb mértékben kívánják taníttatni, mert a mezőgazdasági ismer-

Legalább mostan legyen egy kis béke.
 „Dicsőség légyen menyben az Istennek,
 Békesség földön a jó embereknek!”

Jöjj el hozzám is én édes Jézusom,
 Kicsiny fogambba, a hol én lakozom,
 Szívből fogadlak, megosztom mindenem,
 Mert tudom vigaszt Te adhatasz csak nekem.
 „Dicsőség légyen menyben az Istennek,
 Békesség földön a jó embereknek!”

Fludorovics Zsigmond.

Mit csináljunk karácsony előestéjén?

Karácsony előestéjéhez fűződnek a legkedvesebb gyermekkori emlékek; heteken keresztül várakoztunk reá, édes reményekkel eltelve, hiszen akkor kellett megjönnie, becses ajándékaival, a „Kis Jézus”-nak!

Gyermekkorunk eseményeire csak homályos sejtélemmel bírnak visszaemlékezni; az idő gyors folyásával magával ragadja azokat a feledékenység örvényébe. Ezen szent estéről azonban egy-egy kedves kép — mely akkor különösen megragadta szívünket — mégis csak feltárul lelki szemünk előtt, ha az emlékeket szárnyain visszaszállunk ártatlan gyermekkorunk boldog idejébe!

Mily figyelmesen csüngtünk édes jó anyánk ajakán, midőn a kis Jézusról, a karácsonyi angyalról, mesélt szép dolgokat, midőn arról regélt, hogy most a kis Jézus dicső angyalaival körüljár, megfigyeli a gyermekeket: vajjon jól viselik-e magukat, engedelmesekednek-e, imádkoznak-e szépen s hogy mindentől teszi függővé a karácsonyfát

aranyos-ezüstös dióival, egyéb csecsebecséivel? S ha már sokat, ha minden egyebet is elfelejtettünk gyermekkori életünköl, arra bizonyára emlékszünk, ha e napon a kis Jézus meghozta azon tárgyat, mely után küönösen kívánczoktunk és így legforróbb vágyunk nyert kielégítést.

Boldog idők, boldog órák!

A keresztény szeretet minden időben felhasználta ezen estét, hogy a jótékonyosság melegevel öröme gerjeszse azon sziveket is, melyek egyébként az élet küzdelmeiben, szenvedéseiben többnyire csak ridegséget, hidegséget tapasztalnak. Jól van ez így, hadd örüljön akkor minden lélek, midőn a béke, az üdvösség angyala jön a földre! E en este kiválóan alkalmas arra, hogy nemesebb érzéseket keltsünk oly szivekben is, melyek különben kevésbé fogékonyak azokra!

Városokban, különösen apácza-iskolákban, vallásos szindarabokat, ugynevezett betlehemi pásztorjátékokat adnak elő a vallásos hangulat emelésére és azokban ugy az ifjak, mint az öregek egyaránt gyönyörködnek. Magyarországon hajdan nagyon divatban voltak e pásztorjátékok; vallásos irodalmunk rendezett is belőlük fölösen, mire számos fennmaradt foszlányaikból joggal következtünk. Magyarországon ilyenre nagyobb szükség volna, mint bárhol, mert minálunk az éjjeli mise fejezi be a szent estét, melyet igen sok országban nem tartanak meg. E misén részt akar venni a község aprajagya, s addig is az időt nagyobbbrészt nem vallásos szórakozással, hanem mulatozással szokták eltölteni. Ilyenkor iskolai ünnepély

rendezésével, azon ily pásztorjáték előadásával kellemes szórakozást lehetne nyújtani a közönségnek és azt emelkedett hangulatban tartani az éjjeli miséig.

Egyáltalán azt tapasztaljuk, hogy városokban sokkal inkább gyakorolják ez estén a jótékonyág, a keresztény szeretet cselekedeteit, mint falvakon; igaz ugyan, hogy azokban nagyobb a szegénység, többen vannak, kik gyámolításra szorulnak; de azért falun is akadnak olyanok, kik szegénységben élnek, kik a kis Jézus jótéteményeire érdemesek. Vallás-erkölcsi szempontból is kívánatos volna ezen estét valamiképen ünnepélyessé tenni; alkalmas helyiségül az iskola kínálkozik, hol megfelelő karácsonyfa felállításra, egy-két vers elszavalása által sok jól lehet elérni.

Egyes jó lelkek áldozat-készségét kellene venni, a legszegényebb, vagy jó viseletű, szorgalmas gyermekeket a kis Jézus karácsonyi ajándékaiban részesíteni; az ily ünnepély maradandó hatással szokott lenni az ifju szivekre és sok jó elhatározásnak forrása.

R. J.

Karácsonyilegátus.

Nagy diák volt már Kis Péter, mikor Budapestről először ment légáczióba Baranya. Mint afféle nagy reményű fiatal ember, még látogató-jegyeket is csináltatott, melyekre azt nyomtatta szép metszett betűkkel: „Kis Péter, másodéves philosophus és legátus-jelölt.”

Igen is philosophus; mert tudni való

TÁRCZA.

Karácsonykor.*)

Itt vagy karácsony, örömdús ünnepünk!
 Mily édes élvét szerez e nap nekünk,
 Lelkünk megújul, szívünk újra érez.
 S hálából ekként sóhaj fel az Éghez:
 „Dicsőség légyen menyben az Istennek,
 Békesség földön a jó embereknek!”

Angyalok zengék ezt a szép éneket,
 Midőn e napon Jézus megszületett;
 Elsők valának jámbor pásztor népek,
 Kik Őt imádvá tovább így zengének:
 „Dicsőség légyen menyben az Istennek,
 Békesség földön a jó embereknek!”

A kicsiny jászolt barmok állják körül, —
 A szegény állat nem tudja, mért örül, —
 Amde meghatja őt is ég csodája
 S a benne nyugvót némán ő is áldja:
 „Dicsőség légyen menyben az Istennek,
 Békesség földön a jó embereknek!”

Légyen dicsőség, hála és dicséret
 Édes kis Jézus e napon Te néked,
 Aki leszálltál hozzánk ma a földre,
 Hogy megvigasztalj belénk reményt öntve.
 „Dicsőség légyen menyben az Istennek,
 Békesség földön a jó embereknek!”

Légyen oh béke legalább e napon,
 A földön ugys csak küzdelem vagydon,
 S ha a viszálynak ügysem lehet vége,

*) Mutatvány szerzőnek „Kötemények” cz. vers-kötetéből. Ára 1 korona.

reték terjesztése körül — ismét helyesen — a népiszkolák révén a néptanítók szerepét kétségen felül állónak tekintik. Szükséges tehát, hogy a tanítójelöltek már a tanítóképző intézetekben alaposabb és behatóbb tájékozást szerezzenek a mezőgazdasági s rokon ismeretek terén. E célból már az 1896. évi állami költségvetésbe négy állami képzőben a felállítandó gazdasági tanszékek költségeire a földmívelési miniszter a maga tárczája terhére nagyobb összeget vett fel, amellett, hogy néhány alkalmas fekvésű városban levő felekezeti tanítóképző és papnevelő intézet ugyanily irányu segélyezését is kihasználta.

Az elmondottakkal kapcsolatban örömmel adunk hírt arról, hogy reményünk van arra, miszerint a városunkban levő állami tanítóképző is a közel jövőben ily gazdasági tanszékekkel fog ellátni, vidékünk, s általában megyénk gazdasági ügyeinek fejlődése javára.

Ugyanis a „Bars megyei gazdasági egyesület“ az iránt fordul a földmívelési miniszteriumhoz, hogy az itt levő állami tanítóképzőnél, leendő néptanítóink alapos gazdasági kiképzése céljából egy kizárólag gazdasági készletű szaktanárral betöltendő gazdasági tanszéket kreáljon.

A földmívelési miniszterium a maga részéről kilátásba helyezte, hogy amennyiben a kultuszminiszterium helyesen itéli a lévai képezdénél egy gazdasági tanszék felállítását, ő a tanerő díjazásáról kész gondoskodni.

Most az ügy ott van, hogy az intézet tanári kara felhívott a saját miniszteriuma által véleményt mondani arról, mennyiben kívánatos és lehetséges náluk a jelzett állás szervezése.

Az intézet tanári kara a nemzetgazdasági fontosságú ügyet úgy ilyen, mint megyei szempontból lelkesedéssel vette tárgyalás alá. Véleményét nem volt nehéz a dologról megalkotni, mivel ő maga volt az, ki nyolcz év előtt ugyanilyen tárgyú és tartalmu kérelemmel fordult miniszteriumához.

Épen ezek az akkor sikerre nem vezetett mozgalom reminiscenciái szólaltatták meg ezuttal is a tanári testületet oly irányban, hogy a gazdasági egyesület által kért tanerő is csak úgy fog fontos hivatásának megfelelni, ha nem pusztán előadó tanára lesz e tárgynak, de behelyeztetik egy a mi kisgazdáink viszonyait példázó $\frac{1}{2}$ — 1 telek

dolog, hogy a fővárosi tanulók már a gimnázium VII-ik osztályában (philosophusok) voltak (legalább annak tartották magukat), a mennyiben a tudományokban gazdag professzorok tanóráin philosophiát is — hallgattak.

Kis Péter tehát abban az időben már teljesen „érett“ volt, ha nem is a vizsgára, legalább a mattyi légációra és így joggal nyomathattanévjegyre, hogy „légátus-jelölt.“

Mikor ezt a „kondíciót“ elvlasztá, akkor még nem tudta, hogy az a kis ormányvidéki falucska, ott a hegyek és erdőségek közepette, úgy el van dugva minden jámbor halandó szeme elől, hogy legalább is egy napi járó földet kell megtenni az utasnak, míg a legközelebbi vasuti állomástól elvergődhetik a falu határáig. Csak akkor bámult nagyot, mikor a szelidlelkű igazgató felvilágosította a helyzet szignaturájáról. De azért nem riad vissza, sőt erős lélekkel indult el apostoli útjára.

Zimankós deczemberi reggel volt, mikor megérkezett Terentásra a vonaton; innen már gyalog kellett tovább utaznia Siklós felé. De hát hol van még Terentáshoz Siklós, ehez meg Matty falu! Bizony sokat és nagyokat kell lépni az embernek, míg áthalad azon a rengeteg erdőségen, mely Terentás és Siklós között fekszik, hozzá még téli időben, mikor a szakadó hó úgy eltemeti a gyalogútvényt, hogy ismeretlen ember el nem igazodik rajta.

Pedig a karácsonyi ünnepek nem váratnak ám magukra, és így a légátusnak mennie kell, ha csak azt nem akarja, hogy ünnepek után érkezék meg a falujába — rekvirálni.

Nagyot sóhajtott hát Kis Péter és megindult az erdőségek. Hosszu bolyongás után

gazdaságba, melynek a megváltozott, modern gazdasági viszonyok szerint történetű „minta-vezetése“ által taníthatja ki a leendő tanítókat arra, hogyan kell a kis gazdának gazdálkodnia, hogy a barázdájában csakugyan aranykalászkok teremjenek.

Mert az elmélet mindig csak elmélet marad, bárki ajkáról zengjen is az. Csak a gyakorlat tesz mesterré. Kétszeresen igaz ez a közmondás az olyan ismeretek elsajátításánál, melyek kivételükben mindig csak gyakorlati természetűek maradnak.

Magunk részéről is ily értelemben kívánunk sikert a nagy fontosságú ügyhöz, melynek révén azt is ohajtjuk, hogy midőn a fejtegetett ügy által a kultuszminiszterium figyelme a városunkban elhelyezett állami képezdére terelgetett; adja az meg ennek a miszsiót teljesítő intézetnek azokat a továbbfejlesztő feltételeket is, melyek még ott szakadtak meg, mikor 26 év előtt egy intézeti célra kevésbé alkalmas épületbe és épületre helyezett el a 4 vármegyének tanítókat nevelő intézet.

Ha a negyedszázados fának ez a frisebb hajtása a gazdasági viszonyok fellendülésére fontos érdek által teremtetik meg, bizonyára viszont az lesz a legerősebb záloga annak, hogy a mi kis gazdáink szakszerű értelmi pallorizálásához képezdénk teljes szellemi erejével járuland.

Korunk főhibái.

(Folytatás.)

A korrupció, mely napjainkban annyira általános, igen természetes magyarázatát találja korunknak egy nem kevésbé általános nagy hibájában: a hitközönyben, vagy jobban a modern hitelenségben. Ha végigtekintünk társadalmunk osztályain, szomorúan tapasztaljuk, hogy az emberek nem keresik többé zülalt viszonyaik közt vigasztalásukat a vallásban, nem lelkesíti őket erős küzdelemre a hit malasztja. Még pórnépünk is, mely legtovább megörzö vallásosságát, kezd az igaz utról letérni és a népbolonditók által könnyen hagyja magát tévutra vezetni. A műveltebbek pedig éppen a felvilágosodás sinecurájának tartják, hogy minden a vallásra vonatkozó dolgot semmibe vegyenek, a fölött mosolyogjanak. Hányan vannak napjainkban, kik kicsinyléssel hallgatnak minden a vallásra vonatkozó beszédet, kik száműzték keblükből a hitet s kiknek lelke üres lett, mint a hajlék, melynek

annyira belekeveredett a sűrűségbe, hogy nem birta magát tájékozni. Már attól félt, hogy itt reked. No hiszen, az kellene még csak, hogy itt ünnepelje meg a Krisztus születését!

Már egészen beesteledett, mikor a távol sötét ködön át gyertyafényt pillantott meg, mely a faluvégi házak ablakainak egyikén tört keresztül. Megkettőztető lépteit s fél óra múlva elérte az utca sarkát. Egyszerre csak sötét, félelmes alak toppant eléje. Kis Péter azonban nem ijedt meg a maga árnyékától.

— Ki vagy? — kiáltá merészen.

A megszólított nem felelt, mivelhogy nem tudott azon a nyelven beszélni. Egy gubába burkolódzott öreg ember válaszolt helyette.

— Az én szamaram ez, kérem átoosan, a kít a légátus urunk tiszteletére vezettem ki a falu végére.

Kis Péter nagyot bámult.

— A légátus urunk tiszteletére, — kérdé meggyult ábrázattal.

— Ugy bíon! — folytató a töpörödött emberke, — mivelhogy én vagyok a mattyi kálvinista egyház dékánja.

— Hát aztán mit akar kelmed a szamarával?

A harangozó egyet rándott a vállán, aztán kicsinylőleg végig mérte szemeivel a „jövövenyt“, a ki még azt sem tudja, hogy miért szokás ki-ezetni a szamarat a légátus elé karácsony estéjén.

— Hát biz' én, — bökte oda foghegyről, — Isten lovát akarnék belőle csinálni és a légátus urunkat feltüntetni a hátrára.

Kis Péter majd hanyatt esett ijedtében.

— Mit?! — kiáltá huzódva, — a szamar hátrára engem? . . .

meghalt gondos asszonya; hideg, mint az üres tések, melyből kirepült az anyamadar; sötét és elhagyatott, mint a magáosan álló, szelvéstől megtépett pusztai lak. M'vé lesz az olyan társadalom, melynek zömét ily tagok képezik!?

S ami a legszomorubb, e hitelenség fejlődése még nem jutott megállapodásra, még folytonosan terjed. Mert a hitetlen nem elégszik meg azzal, hogy maga ellensége a hitnek, de folytonosan csábit másokat is arra, hogy Istennek országa ellen törjenek. Szomorú példakul szolgálnak erre az újabb irodalmi termékek legtöbbjei, melyek kötött és kötetlen nyelven egyaránt szolgálják e veszedelmes irányzatot. Nem gondolják meg e hitlenek, hogy ha elrabolják lelküktől a hitet, ha elveszik tőlünk a vallást, egyszerűen megátolják a haladást, aláássák a jövő nagyságát. Mert be kell vallaniok, hogy hit s vallásosság nélkül a lelki nemesedés, a tudomány, művészet, ipar sohasem emelkedett volna oda, ahol jelenleg van.

A tekintély elve kezd korunkban teljesen kiszorulni a divatból. A felvilágosodás emberei nem ismernek többé semmiféle földi tekintélyt, sőt tovább mennek s esztelenségükben azt mondják: nincs Isten! . . . Elképzelhetjük, hogy milyen fogalmi lehetnek az ilyen embernek az erkölcs örökírtasága szabályairól s mily lelkiismeretességgel fogja teljesíteni egy társadalmi, mint hazafiai kötelességeit! Valóban a társadalmi rend felbomlása kell, hogy következménye legyen az ilyen állapotoknak.

* * *

A hitelenségnek természetes következménye azon kevélység, mely ismét korunknak egyik legalánosabban elterjedt bűne s mely otthonos a bőség kényelmes palotájában épen úgy, miként a nyomor kunyhójában. Napjainkban, mint testet az árnyék, úgy követi a bűn az embert. A gyermek alig kezd járni, beszélni s már minden mozdulata, hangja, mesterkelt beszédmódja elárulják hajlamát a kevélységre. Az ifju alig rázza le az iskola porát, kész bölcsnek képzeli magát. A tudóst negélyzi, szemüveget hord, csak hogy azt higgyük, hogy a sok olvasás, tanulás rontotta meg szemét. Ami a legkülönösebb: fiatal korában játsza az öreget. S valóban sokan már fiatal korukban testben, lélekben megöregesnek. De a felnöttek sem mentek e vétéktől. Némelyeket szerencsés viszonyaik teszik kevélyekké, de ami legsajátosabb, vannak olyanok is, kik épen hibáikra, fogyatkozásaikra büszkék s elég cinikusak ennek kifejezést is adni. Valóban, midőn ennék látunk egy-két kivételt az alázatosságban és szerénységben, méltó aggodalommal kezdhetjük: hová vezet ez?

A harangozó felütötte vastag báránybőr sípkáját.

— Nini, — rikácsolá vigyorgó arcczal,

— hát kigyelmed a mattyi légátus?

— Én ám, atyámfia, de azért még sem ülök az isten lovára.

A töpörödött vén ember elkezdett hálálkodni.

— Hozta a názaretbéli Jézus Krisztus kigyelmedet minálunk, légátus uram! Szálljon papi szívébe a vigasztalás szent lelke, hogy annál nagyobb örömet hirdethessen egyházunk buzgó hiveinek Krisztus urunk születés énekszent ünnepén . . .

— Jól van, jól, egyházi uram, vágott szavába a légátus, most már vezessen a parochiára.

A harangozó oda fordította eléje a szamar hátulját és jóindulatulag biztatta:

— Üljön fel hát tiszteletes légátus uram!

A légátus visszahökölt.

— De bizony nem ülök én; inkább visszamegyek, a honnan jöttem.

Ezekre a szavakra még a harangozó ijedt meg. Szentül elhitte, hogy a légátus beváltja fenyegetését. Azt a szégyent pedig csak nem viselheti el, hogy légátus nélkül térjen a faluba! Megragadta hát a Kis Péter karját s addig rimázkodott neki, míg föl nem kuporodott a szamar hátrára.

— Mert lássa kigyelmed, tiszteletes légátus uram, — folytató beszédét kis ember, — nálunk ez a módi; még dedapánkról maradt ránk ez az istenos szokás. Soha légátus be nem lép a falunkba a nélkül, hogy előzetesen az isten lován ne ült volna. Már mi ezt tartjuk Krisztus urunk is szamarháton jelent meg Jeruzsálemben.

— Az már régen volt, — szepegett a légátus, ki felettebb kényelmetlenül érezte

S ha most kutatjuk e bajok forrását, ha kérdjük, mi az oka, hogy korunk a hitelenségben mind mélyebbre süllyed? A felelet ismét az: a vala-erkölcsi állapot nélkülözö ferde és káros nevelés. Míg a szülők nem fogják legszentebb kötelességöknek ismerni gyermekeik ártatlan kebelébe még csecsemő-korban beoltani a legszükségesebb vallási eszméket, míg ezeket folyton apóti s növeszteti s jó példájok által erősíteni elmulasztják: addig nincs, nem lehet remény az állapotok javulásához és egy hitben szilárd, erőselekkü generáció létrejöttéhez. Az iskola még ott is, ahol megteszi, amit tennie kell, nem lesz képes többé pótolni a szülők ebbeli mulasztását. Főleg a mai rendszer mellett nem lehet erre kilátás.

Második forrása e bajnak, főleg az említett kevélységnek, azon önhittség és önmagunk talbecsülése, mely folyton akadály s gyanánt szolgál arra nézve, hogy a tökéletesedés útján előre haladhassunk. A legtöbb ember összehasonlítván magát másokkal, nem hogy beismerne szellemi nyomorúságát s lelki korlátoltságát, hanem jobbnak tartja magát másoknál. Az önszeretet, a magával való megelégedés boldogító mosolyt idéz arczára, szánalommal néz másokra s öntetszőleg kiált fel a farizeussal: Hála nekéd Istenem, hogy nem vagyok olyan, mint más emberek. Az önhitt ember mindig talál magában valamely képzett tulajdonságot, mely őt szerinte mások fölé emeli; holott annak beismerése, hogy nem vagyunk jobbakk másoknál, az első lépés a javulás útja felé. E vétkes önszereteten van forrása minden szerencsétlenségünknek s attól csakis az menekedhetik, aki korán megszokta önmagát s szenvedélyeit fékezni, szóval az önmuralmat gyakorolja.

E helyesen felfogott önmuralom volt mindenkor a legbiztosabb eszköz, mely által az ember végeztéljät elérheti. Csakis aki szavain és tettein uralkodni képes, aki szenvedélyei által soha el nem ragadtatja magát: csakis az fogja mások becsülését megnyerni, tiszteletét kivívni, szóval az életben boldogulni. De hogy az ember szavainak s tetteinek ura lehessen, hogy továbbá szenvedélyeivel vagy lelkének valamely nemtelen vágyával szemben fölvehesse a harcöt, akhoz akaratra, erős akaratra van szüksége. E szilárd akarat megszerzése nem könnyű dolog ugyan, de mégis elérhető. A bölcsenek képesek valának nemcsak a külvizonyokon, de még testi bajokon is uralkodni a szellem erejével, s ami nekik lehető volt, másnak sem lehetetlen, csak — akarni kell.

* * *

A mondottakat egybefoglalva állíthatjuk, hogy a helyesen irányzott nevelés az egye-

magát az isten lován. — Aztán az a bevonulás nem karácsony estéjén történt, hanem virágvasárnapján, fényes nappal.

Az öreg ember vállat vont s csendesesen megindította a szamarat; mikor az első ház elé ért, hát egyszerre rákezdte torkaszakadtából énekelni:

Jer, áldott vendég várunk tégedet,
Tisztítjuk a te utadat,
Egyengetjük a te úsvényedet,
Mutasd meg nálunk magadat;
Igaz hittel szívünkbe fogadunk,
Állandó szállást ott adunk.

A philosophus légátus majd lefordult a szamar hátráról.

— Hagyja el, kigyelmed, — nyöszörögte füleit bedugva — hagyja el, mert tüstént nyavalyássá leszek!

A „dékán“ annál keményebben fujta az éneket, s a mint sanda szemekkel észrevette, hogy az ünnepi követ le akar szállni, hirtelenében megpiszkálta botjával a szamarat, mire az nagyot ragott fölfelé a levegőbe s azzal futásnak eredt.

Kis Péternek minden hajszála az égfelé borzadt rémületében.

Végre beértek a parochia udvarára.

— Meghoztuk a légátust tiszteledő uram, — szóló a harangozó a paphoz, ki lámpással kezében éppen abban a pillanatban lépett ki a tornácra, mikor a szamar benyargalt a kapun Kis Péterrel.

— Hozta Isten, hozta isten! viszonzá a pap m solyogva, azzal eléjük sietett s barátságosan megrázta a halálra rémült légátus kezét.

* * *

Karácsony szent ünnepe volt: a kis falu tornyában csengtek-bongtak a harangok; dallamos szavukkal buzgó éneklésre, hálaadó

Folytatás a mellékleten.

düli mód, mely által korunk veszélyes kinövésait nyesegethetjük, betegségét gyógyíthatjuk. A bajok forrása nem annyira az u. n. korszellemben, mint inkább a vallás-erkölcsi nevelés elhanyagolásában keresendő. Nem törődik most a gyermek vallásos érzületének fejlesztésével a család, de nem képes a mulasztást pótolni: maga utilitarius rendszerével az iskola sem. Az iskolákban többé nem nevelnek, csak tanítanak s a vallást csak kegyelemből tűrik a rendes tantárgyak között; nem is említve azon gonosz irányzatot, mely azt ezek sorából teljesen kiszorítani ohajtáná. Csak a gyökeres reform e téren lehet azon biztos panacea, mely a társadalom mai képét jobbra változtathatja s jobb jövőt biztosíthat a végső veszedelem felé eddig visszatartóztatlanul rohanó s azért erkölcsileg, de anyagilag is mindinkább süllyedő emberiségnek. Bárcsak elkövetkeznék mielőbb e szebb kor hajnala, hogy ne lenne minden részről annyi a panasz társadalmunk hibái s korunk erkölcsi omlottsága, pusztulása miatt. Erre kell a jóknak törekedniök, reményt merítve a költő mondásából:

„Ember küzdj és bizva bizz! (Madách: Ember tragédiája.)

(Vége.)

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 15-én tartotta havi ülését, melyen a főispán elnökölt. A közigazgatási ágak állapotát illetőleg, folyó év november hóról beterjesztett alispáni jelentés szerint a vármegye pénztárába befolyt: utadóban 15,408 frt 51 kr, a hátralék 46,280 frt 61 kr, betegápolási pótadóban befolyt 2602 frt 01 kr, a hátralék 8101 frt 35 kr, katonaszállásolási pótadó hátralék 544 frt 77 $\frac{1}{2}$ kr.

Az elmúlt hó folyamán a vármegye területén általában a száj és körömfájás uralgott, úgy hogy valamennyi járás több községében a hatósági zár elrendeltetett. Egyéb járvány betegség nem volt.

A rendszeresített állatorvosi állomások közül eddig a lévai járásban Steiner Jakab, az ar-maróthi járásban Fleischmann Samu okleveles állatorvosok lettek kinevezve és a vasúti állatrakodó állomásokra szakértőikül is kirendelve.

A megyei főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot kedvezőtlenebb volt, mint a megelőző hónapban.

Trachoma: november hó folyamán az ar-maróthi járásban 158 trachomás és 9 trachoma gyanus, a sz.-keresztijárársban 235 trachomás, 32 trachoma gyanus, az oszlányi járásban 84 trachomás, 50 trachoma gyanus és Léván 2 trachomás, tehát a vármegye területén 479 trachomás és 91 trachoma gyanus egyén állott orvosi kezelés alatt; 109-el több mint a megelőző hónapban. —

imára hívták a gyülekezet nagyjait és kicsinyeit, kik tarka csoportokban hullámozgattak az utcán, meg a templom udvarán.

A férfiak piczi pörgékalapot s fekete posztóból készült pitykés dolmányt viseltek, mely gazdagon volt sujtásozva egyetemben a testhez álló magyar nadrággal, melynek szárai a tükörfényes száznáncu csizmákban tüntek el.

A fiatal asszonyok hóféhér szoknyákban, himzett pruszlikokban s hullámosan dagadó fehérvirágos ingujjakban díszeltek; ezeket mind maguk szőtték és varrták. A leányok haja két hosszú fonatban hullott alá egészen a derékig, s végeik tenyérszerű széles csokorra kötött pántlikákkal voltak összeszorítva. Elöl a homloknál, a simára fésült haj fölött gyöngyvirágos pártá ékeskedett, a szüziesség jelképe, mely oly széppé, elragadóvá teszi azt, aki érdem szerint viseli. Egészséges, piros arczszínükkel s karcsu természetükkel igazi festői alakok voltak, minőket csak az „Ormányságban“ találhatunk.

A fiatal légátus, mikor kinézett a rektor szobája ablakán, a hová elszállásolva volt, elbámult a ritka látványosság fölött. Pedig tegnap este vacsoránál még azt hitte, hogy őt már nem lepheti meg többé női szépség, mert ő már látott a tisztelendő ur házában egy olyan ormányvidéki tündér Ilonát, a ki képes volna Rafael „Madonnáját“ is elhomályosítani szépségével. Azután az a piczi, összecsuorított mosolygós száj, mily remek szabása az Alkotónak! Ugy kináltatja magát a csokolásra, mintha el sem lehetne nála nélkül . . .

Merengéséből a harangozó rekedt hangja savarta fel.

A nép már megtöltötte a szentegyház belsejét, melynek közepén, a „Mózes széke“ előtt, a fölterített Ur asztala állott. Ezzel

Ezen szaporulat az ar-maróthi járás Maholány, Ebedecz, Fenyő-Kosztolány, Kis- és Nagy-Ülés községekben a november hónapban foganatosított általános szemvizsgálat alkalmával állapított meg. — Ezen községekbe a trachoma már több év előtt hurczoltatott be, de mivel gyógykezelésük, azon oknál fogva, mert a betegnek az ar-maróthi kórházba kell járnia — kellő eredményre nem vezethet, — az alispán ezen öt község részére, Fenyő-Kosztolány székhelyvel, állami költségen trachoma orvos kiküldését kérte.

Törvénytelen gyermek 968 állott nyilván tartásban november hó folyamán.

A kir. tanfelügyelő bejelentette az iskola látogatásoknál észlelt eredményeket, — melyeket általában kielégítőnek jelez. — r. t.

Barsvármegye törvényhatósági bizottságának ülése.

Barsvármegye törvényhatósági bizottságának folyó hó 17-én a főispán elnöklete alatt tartott rendes évnegyedes körgyűlésén a vármegye törvényhatósági bizottság tagjai ismét jelét adták annak annak, hogy a közügyekben törvény adta jogait szívesen érvényesítik. — A bizottsági tagok nagyszámban jelentek meg és feszült érdeklődést tanúsítottak a választások alatt. — A körgyűlés fő tárgya az alispán választás volt, és a szavazás a három jelöltre feszült figyelem és ritka érdeklődéssel folyt le. — A alispáni állásra Simonyi Béla tisztifügyész, Kosztolányi Aurél ügyvéd és Ordódy Endre lévai járási főszolgabíró voltak jelölve; — ezen három jelöltre az első szavazásnál szavaztak 174-en, — ebből esett Simonyi Bélára 75, Ordódy Endrére 51, Kosztolányi Aurélra 48, és így az általános szótöbbséget egyik jelölt sem nyerve, a főispán elrendelte a másodszori szavazást Simonyi Béla és Ordódy Endre között. — Ezen szavazás — lehet mondani nagyobb érdeklődéssel folyt le mint az első; most szavaztak 167-en, ebből nyert Simonyi Béla 109, és Ordódy Endre 58 szavazatot. Ezen szavazási eredmény bejelentése után a főispán Simonyi Bélát megválasztott alispánnak kijelentvén, — átadta neki a vármegye pecsétjét. — Magvas beszédében az alispáni teendők között különösen hangsúlyozta a vármegye közoktatási ügyét és közigazgatási érdekeit.

Simonyi Béla alispán beszédében megköszöni a törvényhatósági bizottsági tagok bizalmát; — programot nem mond, — de munkásságot és becsületességet ígér.

Ezen választás által megürült tiszti főügyézi állás betöltése elrendeltetvén, a választás a két pályázó dr. Botka Győző tiszteletbeli tiszti főügyész és dr. Persay Ferenc ar-maróthi ügyvéd között nagy érdeklődés között folyt le; — szavaztak 133-an, — ebből dr. Persay Ferenczre esett 79, és dr. Botka Győzőre 54. — A szavazás eredményét nagy éljenzéssel fogadták; — a későbbben megjelent dr. Persay Ferencz a tiszti esküt letelvé s imert szónoki tehetségével köszöntö meg a neki ajándékozott bizalmat.

A választások sora Berczely Miklósnak

szemben foglaltak helyet az egyház presbiterei, élükön az őszhaju kurátorral; jobbra a férfiak padjai huzódtak; balra pedig a nők. Itt ült az első sorban a tisztelendő ur leánya is, ki jobbában felnyitott énekes könyvet, baljában selyem esőernyőt tartott, mely utóbbival a sűrűn hulló hópolyhektől akarta megóvni ünneplő ruháját, míg a paplaktól a templomig eljutott. A szószékkel szemben az iskolás gyermekek karzata emelkedett, hol a rektor az éneket vezette.

A gyülekezet ajkain fölzendült az ének. Nem volt ez művészi betanult összhangzatos éneklés, de azért mégis magával ragadta a lelket. Most a lelkész is megjelent a légátussal s helyet foglaltak a papszékekben a katedra alatt.

Kis Péter ujoncz volt még a szónoklás terén, érezte, hogy nehéz, de egyszersmind dicsőséges feladat teljesítése vár rája; tudta hogy most ő rajta függ az egész gyülekezet s zeme, azért minden erejét össze kell szednie, hogy légátusi hírnevét foltot ne ejtsen.

Nemsokára felhangzott az ének s Kis Péter megjelent a katedrában. A hívek leborulva várták az ünnepi ima kezdetét.

Szép, érczes hangja volt a légátusnak, mely az egész templomot betöltötte. Az előima pompásan sikerült, a predikáció is nagyszerű hatást keltett: Az öreg asszonyok még sirtak is, mint valami halotti bucsuzaton.

Belefogott már az Ur imájába is.

— Mi atyánk . . .

De alig ejté ki az első szót, te intete véletlenül az angyali szépségű Ilona szemével találkozott, mire úgy kirepült fejéből az Ur imádsága, mintha csak szárnyai nőttek volna.

A nép irult pirult, a leányok föl nem vetették szemeket Dárius kincseért. Ilonka

a verebélyi járásba szolgabíróvá lett megválasztásával ért véget.

Ezután a bizottságok megválasztása került napirendre a következő eredménnyel: A közig. bizottságba: Haulik Károly, Huberth Vilmos, Konkoly Gyula, Leidenfroszt Tivadar, Mattyasóvszky Lipót. A landó választmány: Dr. Ruffy Pál, Leidenfroszt László. A pénztár vizsgáló bizottságba: Klobusitzky János, Kosztolányi Aurél, Haulik Károly.

A körgyűlés többi tárgya a délután 3 órára elhalasztott körgyűlésen vétetett elő. r. t.

Budapest, 1896. évi december hó 18-án.

— Karácsony előtt. — Az országgyűlés. — Megtámadott mandátumok. — Ellopott okmányok. — Szabadelvű áldomás. —

Még ez a hét a mindennapi foglalkozásoké. A jövő héten kezdetét veszi az ünnepek hosszú sorozata. Közlegnek a szent Karácsony ünnepei, melyek megérkezése bizonyára minden család legkedvesebb eseménye. A karácsonyfát várják mindenütt s bizonyára már most gondolkozik a kis Jézus, hogy kinek mit hozzon. Üzenetnek is a kicsinyek erősen a papától, meg a mamától, hogy mivel legyen megrakva a karácsonyfá.

A fővárosban is ilyenkor nyílik meg a karácsonyi bazár. A kereskedők ilyenkor tárlják fel boltjuk gazdagságát. Minden utczában késő éjjelig ragyognak a kirakatok, hogy a gazdagok annál inkább örüljenek az ő gazdagságuknak és a szegényeknek annál inkább fájjon az ő nyomorúságok. Karácsonyhoz készülődik minden ház. A család szétszört tagjai ilyenkor szoktak összejönni a világ minden részéből, hogy együtt örüljenek. A főváros iskolái is a héttel zárulnak s a növendékek vidáman oszlanak szét szülőiház felé.

Jövő héten a képviselőház is szünetet fog tartani az ünnepek alkalmából. Azonban ma még hevesen folyik a felirati vita. A múlt hét Apponyi Albert gyönyörű beszédével végződött. A beszéd rendkívül nagy hatást keltett, mert nem csak, hogy valóságos szónoki remekmű az, de egyike volt a legértelmesebb politikai beszédnek, melyben Apponyi kijelentette, hogy ha politikáját a nemzet visszatartja, le fogja vonni a konzekvenciát. A felirati vitának bizonyára ez volt a legkimagaslóbb része. Utánna az összes ellenzéki pártokról történtek felszólalások, mindegyik a maga pártjának felirati javaslatát védte. Nagy visszatartással szült Abrányi Kornél beszéde, ki most pártunkivüli programmal választott meg, pedig nem is olyan régen, még az ellenzéki Pesti Napló szerkesztője s a nemzeti párt tagja volt. A baloldaltól többször gunyosan kiáltottak feléje, mikor elfogadta a kormány párt felirati javaslatát: sic itur ad astra. Még számosan vannak szólásra feljegyezve s így a vita csak e héttel ér véget. Az egyes bíráló bizottságok a héten több megtámadott mandátumot vettek vizsgálat alá. Azonban nagy részét igazolták, mert a kérvényezők még csak valószínűvé sem tették vádaikat.

A szenzációból is jut hétről-hétre valamit. A Magyarország napilap vasárnap

oly nagymérvű zavarba jutott, hogy hirtelenében még a selyemesernyőjét is felnyitotta és az alá rejtette bájos fejcsékéjét.

Kis Péterrel forogni kezdett a templom szemei előtt boszorkánytáncot jártak a hívek: de azért másodsor is hozzá fogott nyöszörgő hangon:

— Mi atyánk . . .

A pap nem állhatta tovább szó nélkül s halkan felsugta a katedrába:

— Ki vagy . . .

A légátus becsülettelően válaszolva a kérdésnek vett szavakra:

— Én Kis Péter légátus vagyok, szolgálatára.

A legények padjából elfojtott nevetés hallatszott. A rektor rákezdte a 61-ik dicséret 5-ik versét:

Most látjuk már, a mit szem nem látott. Halljuk, a mit egy fül sem halhatott . . .

Kis Péter szédelegve támolgott le a Mózes székéről s kalapját felkapva úgy kirohant a templomból, hogy meg sem állott, míg át nem lépte a falu határát.

Csak itt ocsudott fel rettenetes lelki állapotából. Sietett Terentásra, a vasúti pályaházhoz.

Mikor az ünnepek után következő első napon véletlenül találkoztam vele a Kálvintéren (akkor még Széna-tér), szinte felkiáltottam bámulatomban.

— Hát Matty? — kérdém tőle kinos elősejtélemmel.

Ő lehajtott fejet s csak annyit mormolt fogai között:

— Macsca.

Mindent megértettem.

— Pajtás, — szolt hozzám rövid hallgatás után, komoran add vissza a névjegyetem.

— Miért adnám?

— Mást nyomatok helyette; nem akarok többé ünnepi követ lenni.

mában három okmányt közül azt ohajtván bizonyítani, hogy a német birodalom a mi hátrásorításunkkal az állatforgalom és az állategészségügyi elbánás terén Oroszországnak előnyt ad Magyarország rovására s ez ügyben vele jelenleg titkos tárgyalásokat folytat. Az okmányok közzététele, melyek a földmívelésügyi miniszteriumban őrzött eredetiokről lettek lemásolva, nagy feltűnést keltettek. A földmívelésügyi miniszterium feljelentésére a budapesti büntető törvényszék megvesztegetés büntette miatt a vizsgálatot elrendelte, a vizsgáló bíró pedig lefoglalta a kérdéses okmányok kéziratát, a mely czéleből kedden a lap szerkesztőségében házkutatást tartott. Azonban az eredeti kéziratot nem találták meg. Mindamellett elfogtak egy Pascholdt József nevű dijnokot, ki a földmívelésügyi miniszteriumban volt alkalmazva, a kire az a gyanu nehezül, hogy jogosulatlanul másolta le azon okmányokat. A vizsgálóbíró a vizsgálatot egyuttal a lap szerkesztőjére, Inczedy Lászlóra is kiterjesztette.

Talán megemlíthetnők még a szabadelvűpárt bankettjét, melylyel tegnap előtt a választások alkalmával kivívott győzelmet ünnepelte. Azonban bankettől irni nem újság s a közönség úgy is tudja elejét is, végét is. A magnum áldomás legeslegvégére pedig senki sem kíváncsi. Ezuttal csak annyit jegyzünk meg, hogy igen sokan voltak a populus banffynianusból s a bankett egyiknek sem ártott meg, mindamellett hogy a miniszterelnököt és a pártot igen sokan éltették.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **Karácsonyi ünnepély.** A leány iskolában hagyományos szokás szerint az idén is kiváló szépen fogják megünnepelni a közelgő karácsonyi ünnepeket. Ugyanis, mint értesülünk a Paulai Szent Vinczéről nevezett lévai irgalmas nővérek intézetében f. 1896. évi december hó 22-én d. u. 3 órakor az óvodások, és folyó 23-án d. u. 4 órakor az elemi és polgári iskolások növendékei karácsonyi ünnepélyt rendeznek, mely utóbbin előadatik! Az eltört kávé csésze, karácsonyi szindarab egy felvonásban. — Személyek: Hortense k. a., nevelőnő: Fizély Margit. Mártha k. a. tanítónő: Belcsák Ilona. Ilona, Róza, Irma, Mariska, Etelka növendékek: Sümegh Gizella, Richter Etel, Stósius E., Laki Paula, Német Margit. — Ezt követi; Szent Agnes, szindarab két felvonásban. — Személyek: Agnes: Schubert Etelka. Luczina, Agnes anyja: Kosztolányi Mari. Symphorian, practor Rómában: Holló Erzi. Clandia, practor neje: Fejes Etelka. Serva, rabszolganő: Csekey Magdi. Jucunda, Liberia, Superba élőköl római nők: Jukkel Gizella, Vichnák Krisztina, Cseray Otília. Aemilia, Faustina, Luczilla, vesztaszűzek: Sydelmayer Margit, Boleman Janka Szathmáry Gizella, Komzisk Irén, Kern Vilma. Színhely: Rómában a Vesta templom előtti tér. Előkép: Agnes megdicsőülése. — Belépti-díj: Személyenkint 30 kr. az iskolás leányok, és 10 kr. az óvodások előadására, mely összeg egy gyermek-színpad beszerzésére fordítatik. — Felülízetések közzé nettel fogadtatnak.

— **Társas estély.** A lévai iparos olvasókör felolvasó estélye, mely Karácsony második ünnepén lesz megtartva, igen érdekes műsorral fog szórakozást szerezni vendégeinek. A felolvasást Labancz Mihály főgimnáziumi tanár fogja tartani, melyet Szabó Mariska, Janovics Juliska, Straub Ödön és Pigler Árpád szavalata fog kiegészíteni.

— **Szlávy József a maga visszalépéséről.** Szlávy József koronaőr, a főrendiház volt elnöke, megénekné általában ismert és tisztelt nagy alakja levelet küldött Cziklay Jánosnak, a kispesti Rudolf-fogadalmi templom javára kiadandó emlékalbum szerkesztőjének az emlékkönyv számára is sorában a közélet szereplőinek a következő tanácsot adja: „A ki sokáig él, megöregszik és ha megöregedve észre veszi, hogy testi és szellemi ereje hanyatlik, vonuljon vissza helyéről, melyet a nyilvános életben elfoglalt, oly időben, midőn talán még sajnálkoznia fognak visszavonulása fölött és ne várja be azt az időt, mikor csak szánakozva tekintenek rá, és türelmetlenül várják, hogy engedje át helyét fiatal erőnek. Szlávy József.“

— **Mezőgazdasági téli tanfolyamok.** A földmívelési miniszteriumban f. hó 12-én értekezlet tartatott a mezőgazdasági téli tanfolyamok és a gazdasági tanítás szélesebb alapon való szervezése ügyében. A miniszter minden vármegyében akar ily tanfolyamokat létesíteni, hogy a földmívelők a szükséges gazdasági ismereteket elsajátítsák és azokat gazdaságaikban érvényesíthessék.

— **Felolvasás.** A lévai r. kath. kör helyiségében folyó hó 20-án esti 6 órakor főt. Labancz Mihály főgym. tanár felolvasást tart, melyre a t. tagokat s azok vendégeit szívesen látja a választmány.

— **Az új járásbíró.** A megüresedett verebélyi kir. járásbírói állást a héten töltötte be. Mint a hivatalos lapból olvassuk Prónay Nándor, trsztenai járásbíró eddigi minőségében a verebélyi kir. járásbírosághoz helyeztetett át. Benne bírói karunk egy kiválóan képzett jogászt. s humánus itélőbíró nyert.

— **Uj pénzek.** Lukács m. kir. pénzügyminiszter már megállapította a jövő évben verendő új pénzek mennyiségét. E szerint 770,000 darab húszkoronás, 200,000 tizkoronás aranyat, 50 millió kétféle és 5 millió egyszékes vernek. Az új pénzek értéke tehát 18,450,000 forint. Egy koronást nem vernek.

— **Gyászír.** Baross Miklós, deméni földbirtokos családját súlyos vesztés érte, a mennyiben neje szül. Dubravitzky Erzsébet urónő f. hó 16-án elhunyt. A köztisztelőben álló matróna, temetése f. hó 18-án ment végbe Deménden nagyszámú rokonság és környékbeli uri családok részvételével. Haláláról, mely több előkelő hontemeyei családot borított gyászba, a rokonság a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük forrón szeretett nőm, anyám, nagyanyám, napam, menyem, nővérünk és sógornónk bellusi Baross Miklósné szül. dubravitzky Dubravitzky Erzsébet urónőnek f. hó 16-án délelőtt 10 órakor, hosszas szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. hó 18-án pénteken d. u. 1 és 1/2 órakor fognak a rom. kath. anyaszent-ház szertartásai szerint beszenteltetni s a helybeli rom. kath. sirkertben örök nyugalomra az anyaföldnek visszaadni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 18-án reggel 9 órakor fog a helybeli plebánia templomban az Egek urának bemutatni. Kelt Deménden 1896. évi december 16-án. Bellusi Baross Miklós, férje, Baross Agnes férj. Toldy Zsigmondné, leánya, Toldy Sárika, unokája, Toldy Zsigmond, veje. Mailáth Imréné szül. Dubravitzky Ilona, Dubravitzky László testvérei és neje szül. Szilassi Biri sógornője. Özv. Baross Károlyné szül. Hunyady Mária napa, Baross Pál, Mailáth Imre, Rákóczy Aladár sógorai.

— **Korcsolya-pálya megnyitás.** Mint hogy a korcsolya sport idénye már jól előrehaladt és semmi mozgalom sem mutatkozott, hogy a korcsolyázás kedvelői e kedvtelésüknek eleget teheszenek, s úgy látszik, hogy e tekintetben általános tespedés mutatkozik városunkban, azért egy szűkebb körű társaság állott össze, amely feladatát úgy tűzte ki, hogy egyelőre a korcsolya sport ügyét veszi a kezébe és fejleszti ki, aztán később kiterjeszti figyelmét a tavaszi és nyári sportok meghonosítására is, és arra törekszik, hogy egy ilyen irányú tágabb körű, rendszeres egyesületet létesítsen városunkban. — E szűkebb körű társaság most kibérelte az uradalmi halastól levő korcsolyapályát, azt amennyire az idény előhaladottsága engedi, a lehető legzélszerűbben be fogja rendezni, s gondoskodni fog róla, hogy a korcsolya szezon alatt egyszer-mászor a pályán mulatságok tartassanak. — Ha az idő kedvezni fog a pálya a legközelebbi napokban meg fog nyílni. A megnyitás napját és a pálya használhatóságát Bolemann László gyógyszerárának sarkán nemzetiszínű lobogó fogja jelezni. — A korcsolyapálya fentartására alakult szűkebb körű társaság aláírási leveket küldött szét a korcsolya sport kedvelőikhez, azon kérelemmel, hogy akik idényjegyvet szeretni, s a pályán való korcsolyázásban részt ohajtanak venni, írják magukat alá, hogy a társaság tájékozódhassék. Az idényjegyek árai: Családjegy 5 frt, személyjegy 2 frt, tanulójegy 1 frt. Az idényjegyek Bolemann László gyógyszeráránál válthatók ki. — Korcsolyázóknak egy belépés 20 kr, nem korcsolyázóknak 10 kr. Zenével összekötött mulatságok alkalmával a zenére némi mérsékelt díjat szed a társaság. — Igen örvendünk, hogy a korcsolyázás szép sportja így új lendületet fog nyerni, s alkalma lesz mindenkinek ezen egészséges és edző kedvtelését kielégíteni. Kívánatosnak tartjuk, hogy a sportegyesület minél hamarabb megalakuljon városunkban, nehogy minden évben esetlegességnek legyen kitéve a korcsolyázás sportja.

— **Agrár érdektől felolvasás Nyitrán.** A nyitrai megyei gazdasági egyesület a jövő év január hó 16-án (szombaton) d. e. 11 órakor Nyitrán a városháza nagytermében aktuális és érdekes agrár kérdésekről felolvasást rendez. Előadók lesznek Baross Károly gazdasági író „a bürze visszaélésekről”; Rubinek Gyula az O. M. G. E. titkára „a szabadverseny és a középbirtok pusztulása” című kérdésről.

— **A nyitrai megyei gazdasági egyesület és a pozsony megyei gazdasági casino** ezuton hívják meg a czukorrépa termelőket és czukorgyárosokat a jövő évi január hó 3-án d. u. 4 órakor Pozsonyban Ventur-utca 3 tartandó együttes értekezletre. Eredetileg Budapesten tervezett ezen gyűlés megtartása, azonban közbejött akadályok tolytán Pozsonyban tartatik meg.

— **Postai csomagok csomagolása.** A karásonyi és ujévi rendkívüli postai forgalom miatt a postaigazgatóság jóelőre figyelmezteti a közönséget, hogy: 1. Pénzt postautóványval vagy pénzeslevélben s más értéktárgyakat külön csomagolva küldjön. 2. A csomagolásra faládácskát, vesszőből font kosarat, viaszos vagy közönséges vásznat, vagy legalább erős csomagoló papírt használjon. 3. A címet lehetőleg magára a csomag burkolatára kell írni, ha pedig ez nem lehetséges, a cím fatáblácskára vagy papírra írandó; a papírra írt címet a csomagra rá kell ragasztani s azután

göbnélküli zsineggel a csomagot körülkötni és a zsineg kereszteléseinél minél több helyen lepecsételni. 4. A Budapestre szóló postai csomagokon és azok szállító levelén a csomag tüzetes tartalmát, élelmiszerek és fogyasztási adó alá eső tárgyaknál mennyiséget (pld. 1 drb pulyka, 2 kgr. sertéshus, 2 liter bor, stb.) tüzetesen meg kell jelölni, hogy így a csomag gyorsan kézbesíthető legyen. Különösen figyelmeztetjük a közönséget, hogy a csomag címiratának a szállítólevél címiratával teljesen egyeznie kell. Egyes betűkkel czimzett csomagok tehát nem vétetnek fel, Ausztriába és külföldre szóló csomagokhoz árnyilatkozat csatolása is szükséges, melyet a feladó sajátkezűleg kitölteni köteles.

— **A nyitrai megyei gazdasági egyesület igazgató választmánya** a f. h. 10-én tartott ülésében elhatározta, hogy felír a pénzügyminiszterhez s kéri fogja, hogy a marhasóra vonatkozó törvényjavaslatot (homokkal, gypsszel való hamisítások meggátolása végett) akként változtassa meg, miszerint a marhasó 10 és 50 kilogrammosra mindig államiag demonstrált zsákokban hozassék forgalomba s a hol gazdasági egyesületek vagy hitelszövetkezetek vannak ezek legyenek a főszóúrusok. A természetes borok védelme és a borhamisítások meggátolása tárgyában a földmivélsügyi miniszterhez szintén feliratot intéz. Az O. M. G. E. közgazdasági szakosztálya intenczióinak megfelelően elhatározta, hogy a pozsony megyei gazdasági casinóval egyetértve a czukorrépa termelőket és czukorgyárosokat meg a f. december hó folyamán egy értekezletre fogja összehívni, melyen a répatermelés és a czukoripar egész helyzete lesz megbeszélés tárgya. Feliratot intéz a földmivélsügyi miniszterhez s fölkéri miszerint hasonlóan a francia és német kormányokhoz, tanulmányoztassa a szesznek világító szerül s hajtó erőül való alkalmazhatását, miután ezen kérdés kedvező megoldása a mezőgazdasági válságot jelentékenyen enyhítené, mert a szeszfőzésre alkalmas mezőgazdasági növények jövedelmezően volnának termelhetők, s a petroleumért a külföldre vitt milliók az országban maradhatnának. A gazdasági ismétlő iskolákat mindenütt támogatni fogja s intézkedik, hogy ezeken minél több gazda tartson előadást s a tanítók gazdasági képzetését is elő fogja mozdítani.

— **Lucza-széke.** Ki ne hallott volna már arról a bizonyos székről mesélni, melyről az a hit van elterjedve a nép közt, hogy ha arra ül az ember az éjféli mise alkalmával, megláthatja a szellemeket, a melyek a templomba bevonulnak. Ezt a bűbajos széket, mint a nép nevezni szokta, nem lehet egy hamar megcsinálni, mint egy más széket, mert annak nagy a sora, míg ennek se sora, se vezlje, semmije sincs. E szék csinálásához Lucza napján, mely városnap volt, kell hozzáfogni s a lehető legvadabb fát kell hozzá kiválasztani s eövi gyázatból jó, ha az üljő érdes, a mi azért is kívánatos, nehogy elaludják rajta az ember. Azután nem is szabad egy nap alatt megcsinálni, hanem dolgozni kell rajta karácsony estéig naponként s csak akkor lesz meg a bűje, meg a bája. Erről aztán meg lehet látni a szellemeket, melyek megmondják a széken ülők jövőjét.

— **Rövidhírek.** — **Tizenötezer ki-vándorló.** Hír szerint egy genuai ügynök-ség kötelezettséget vállalt, hogy Szent-Paulóba Ausztria Magyarországból 15.000 embert fognak szállítani. Az első rakomány mintegy 850 ember a héten indult után a Genuai kikötőből. — **Léghajón az északi sarkra** akar jutni Godard kapitány, kinek a kiállítás alkalmával Budapestén is volt léghajója. Az előkészületeket már meg is tette s 1898. év tavaszán fog utra kelni. — **Vörösmarthy szobor.** Vörösmarthy Mihálynak, a szózat halhatatlan írójának szobrot fognak állítani Budapesten. E czéltől a fővárosi kath. kör. 30 000 gyűjtő ívet bocsátott ki. — **Don Carlos** a spanyol trónpretendens, mint írják, a családjában elő fordult botrányos eset miatt fia, don Jaime javára le akar mondani. — **Az osztrák urak házának elnöke** Trautmansdorff herceg a héten meghalt. — **A bolgár emigránsoknak,** kik orosz szolgálatba állottak, négynek kivételével állítólag meg fogják engedni a Bulgáriába való visszatérést. — **Tifusz járvány** ütött ki Pólában úgy, hogy naponta 50-60 megbetegedés fordul elő, a mi lakosságban nagy izgatottságot kelt.

APRÓSA GOK.
Rovatvezető: Z U H A N Y.
Mit hozzon a kis Jézus?
Városunk egyik érdemes polgára, ki nagy fejtől s talán még nagyobb képzelt tehetségéről nevezetes, felvetette a kérdést: Mit hozzon a kis Jézus a városnak?
Van a szerkesztőségünknek egy élő lekszikonja s ez a következőkben válaszol:
Hozzon a városnak egy új város házat, mert a mostanit a tövén, nyáron tubákszínű uniformisban sűtkéző svábbogarak megunták, s ma holnap felmondják a bért.
Hozzon új árusarnokot, mert a mostanit csak a szent lélek ereje tartja. Hozzon villamvilágítást, hogy az aszfalt lelépőkön el ne harapja az ember a nyelvét. Hozzon artzi kutató, hogy a korcsmárosok bacillusmentes vízzel keresztelhesék szüretlen borai, kat. Hozzon egy fűrdőt, mert köztapasztalásból tudjuk, hogy az intéző körök mosdatása nem ér semmit.

Hozzon egy másik olyan fejős tehenet, mint a regale-alap, hogy minden deficitünket belőle kifejlessük. Hozzon egy pár tisztességes szállodát, hanem aztán azok ne olyan vízözön előtti formában legyenek, mint az uradalmi korcsnák és a piaci bódék.
Hozzon... de nem is mondjuk tovább, mert egész a szemtelenségig sok a mi kívánságunk. Egyelőre elég egy porció is.

Közönség köréből.

A lévai állami tanítóképző tanulóinak az ezredékes kiállításra küldött faragványai visszaérkeztek, melyek a házi ipar helyiségében (Pazar házban) ki vannak állítva.
Tisztelettel értesitem az érdekeltektől, hogy a faragványok ma vasárnap 10 órától, január 2-ig megtekinthetők és megvehetők.
Léva, 1896. évi december hó 19.

Pazar Károly.

Irodalom és művészet.

Mit kíván a közönség? Azt mondják, hogy a közön ég tetszését nehéz kielégíteni. Már a mi a hírlap olvasó közönséget illeti, a mai időben annyi a lap, hogy bizony tetszése szerint válogathat mindenki belőlük. És mégsem könnyű a választás. A sok reklám, ígérgetés, ajándékozás, ha nem is téveszti meg a jó ízlésű közönséget, de a lapok nagy száma egészen zavarba hozza. Mégis mi szerint választ a magyar közönség, mi az, a mit egy laptól kíván? Az, hogy legyen az a lap a magyar sajtónak egy olyan organuma, a mely emléket és nagy nemzeti ideákat szolgál, a mely minden érdekkörtől és hatalmi befolyástól függetlenül száll sikra a nemzet igaz és nagy érdekeiért. Legyen az a lap olyan, a melyet nem kizárólag az üzleti és anyagi érdekek vezérelnek, a mely nem kész szolgálja mindenféle rendszernek, hanem a mely csak egy vezérelvet ismer, az igazság és a tisztesség elvét. Igen a magyar közönség a sajtót még a maga nemes és tiszta rendeltetésében szereti. A magyar hírlapirodalomban ma ezeknek az eszméknek egyik legragyogóbb tollú képviselője **Bartha Miklós**, az ország legelő és legnagyobb publicistája, a ki fényes vezércikkeivel, melyeket a **Magyarország** hasábjain ír meg, valóságos elragadja a közönséget. A **Magyarországnak** egyébirant egész írói gárdája ebben az irányban halad. **Holló Lajos** orsz. képviselő a lap felelős szerkesztője, **Incze László**, a helyettes szerkesztő és a többiek valamennyien a független szabad sajtó munkásai. Ez magyarázza meg, hogy a magyar műveltség közönség aránylag rövid idő alatt annyira felkarolta a **Magyarországot**, hogy az ma egyike a legelterjedtebb lapoknak. A **Magyarország** egyébirant páratlanul gyors és jó hírszolgálatával, kedves, eleven társzával, és minden tekintetben gazdag tartalmával erre az osztatlan és általános elismerésre igazán reá is szolgál. Ha ehhez még hozzá vesszük, hogy a **Magyarországot** az éjjeli gyorsvonatokkal már szétrepítették az ország mind a négy tája felé és így **reggel már a leg távolabbi helyen is olvashatja** a közönség a **Magyarországot**, míg a többi lap csak délelben, vagy este jön meg, úgy ez a nagy zurnalisztikai előny csak hozzájárul ahhoz, hogy a **Magyarország** egyike legyen a magyar közönség legkedveltebb lapjainak. A **Magyarország** kiadóhivatala **Budapest Sándor-utca 2.** alatt van, a lap előfizetési ára pedig az, a mi más lapoké: egy hóra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., félévre 7 frt., egy évre 14 frt.

A **Divat Szalon**, ez az elterjedt divat- és szépirodalmi lap, mely eddig teljesen méltó versenytárs nélkül áll a magyar irodalomban, immár tizedik évfolyamát kezdte meg.

A **Divat Szalon** közkeveltségken ált tiz évig s az újabb tiz év elé is azzal a rendíthetlen hittel indul, hogy a jónak győznie, hódítania kell. E nemes, egyszerű és józan törekvés látszik meg e kedves női lap minden számán. Divat-része állandóan olyan bő tartalom, hogy abból mások három lapot csinálnának, egyet fehéreneműnek, egyet ruhának s egyet kézimunkának. A **Divat Szalon** mindert együtt és egyszerre adja oly képekkel és bő leírásokkal, hogy abban a dolgozni és takarékoskodni szerető nő mindent megtalál. Hogy pedig minde tanácsokat finom ízlés és szakavatott toll vezet, elég felemlitenünk Fanghné Gyujtó Izabella nevét e jeles írónőnkét, ki továbbra is buggó hévvel hirdeti azt, ami szép, takarékos és követni méltó a divatban.

Egészen páratlan érdeme továbbá a **Divat Szalon**nak az is, hogy irodalmi része nem csak egy fordított regényből áll, hanem teljes szépirodalmi lap, költeményekkel, elbeszélésekkel, regényekkel, hírvonatokkal talányokkal stb. Közleményeit elsőrendű írók írják figyelemreméltó kezdőkkel egyaránt és a szerkesztés munkáját gondall végzi Szabóné Nógáll Janka, kinek neve után többet említenünk sem kell. A **Divat Szalon** szeretettel gondoskodik a család apró népéről is, teljesen ingyen adja az **Uj Gyermek-Divat** című szép kis lapot, hivat pedig ez évben egy diszes Jelmez naptárral lepi meg karácsonyi ajándékol.
Ama meggyőződésben, hogy jobb, tartalmasabb, érdekesebb s a mellett olcsóbb lapot nem ajánlhatunk olvasóinknak, ajánljuk a **Divat Szalon**ot, melynek ára a szines

divat-épekkel, gyermek-lappal és szabás-ivekkel együtt negyed évre csak 1 frt 50 kr. Mutatványszámot szivesen küld a Divat Szalon kiadóhivatala: Budapest, V. ker., Gizella-tér 1. sz.

A **jelesebb bel- és külföldi hírlapok**, folyó iratok kivonatos jegyzék jelent most meg, Koczányi Béla kiadásában Kassán, a melyet egyszeri megkeresésre ingyen bocsájt bárkinék rendelkezésére.

A **Magyar Tisztviselő** című szaklap, mely eddig is elsősorban az állami tisztviselők érdekeit képviselte, a jövő számtól kezdve **Állami Tisztviselői Lapja** címen fog megjelenni. — Magától értetődik, hogy az új címen tovább megjelenő szaklap ezennel kizárólag az állami tisztviselők érdekében fog működni. Az előfizetési feltételek a régiékek maradnak. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Andrassy-ut 75.

A **„Szőlő- és Borgazdasági-Lapok”** hetenkint a körülményekhez képest több, rendszerint azonban tizenhat oldalon a következő tartalommal jelenik meg: I. **Vezércikk**ek foglalkoznak a törvényhozási, közigazgatási, közgazdasági vagy társadalmi téren felmerülő s a szőlő és a borgazdaság körébe vágó fontosabb kérdéseket ismertetéssel és megvitatásával. Célja a hegyközségi, szövetkezeti, egyesületi élet s általában a társadalmi tevékenység és az anyagi jólét fejlesztése. A phylloxera ügyre, a bortermelésre és borkereskedelmükre vonatkozó statisztikának s az ebből szőlőgazdánk érdekében levonható tanulságos következtetéseknek ismertetése. II. **Társaközlemények.** III. A **„szőlőgazdasági”** részben a phylloxera elleni védekezésnek egy a tudományos világ, valamint a gyakorlati élet által elfogadott eljárásait ismerteti. Az amerikai szőlőfajokkal való védekezés, az anyag szaporítását, ojtását, az azokkal való telepítési eljárásokat, a kész szőlők kezelését; az immunis — a phylloxerának ellentálló — talajok szőlővel való telepítési s fenntartási eljárásait; a szénkénnel gyéritéssel való védekezést stb. stb., a szőlőfajta tulajdonságainak ismertetését stb. stb., hozzá szaksterü közleményekben. IV. **„Borgazdasági”** közleményeiben a must és bor okszerű kezelését, egy szóval a helyes pincekezelést ismerteti. V. **„A szőlő- és bor mellékterméneinek”** értékesítése szempontjából a vesszőanyag, a törkölynek, a seprűnek miként teendő felhasználását ismerteti, például a pálinkakészítést, cognac-gyártást stb. VI. A **„szőlőbetegségek”** alatt az időjárás, állapotok, (rovatok) elősdi növények által okozott és az azok elleni védekezési eljárások vannak ismertetve. VII. Az **„irodalom”** rovat alatt a könyvpiacozon megjelenő s a szőlő- és borgazdaság körébe vágó művek ismertetnek és bíráltatnak. VIII. Az **„apróbb szak-közlemények.”** rovat alatt, főleg a külföldi szaklapok közleményei lesznek kivonatosan ismertetve és érdekesebb szakközlések rövidebb közlemények alakjában. IX. A **„kérdések és feleletek”** rovata pedig, az előfizetők által beküldött kérdések megválaszolására nyújt alkalmat, a mely rovatra egyébként a lap szintén nagy súlyt helyez. X. **„Heti hírek”** alatt közöljük azon általános eseményeket, illetőleg híreket rövid közlemények alakjában, amelyek a szőlő- és borgazdasággal kapcsolatosak s bortermelőinket érdeklik. XI. **„Hazai és külföldi tudósítások”** rovat alatt a lap első sorban azon mozgalomról tájékoztatja az olvasót, a mit a szőlő- és borgazdasági kerületekben a szőlők felújítása körül észlelhetni a hegyközségek, az egyesületek és magántevékenység körében. Itt hozunk híreket a szőlők állásáról, a terméről, a borákról stb. úgy a hazából, valamint a külföldről. XII. A **„szerkesztőség üzenetei”** rovat alatt választoltnak meg a lap előfizetőitől beérkezett levelek. Sürgős levelekre a választ a lap postafordultával adja meg, ha a válasza szükséges bélyegjegyekkel melegekve megküldetnek. Hirdetési árjegyzéket és **mutatványszámot** a kiadóhivatal Budapest V. Árpád utca 8. sz. készségesen ingyen küld.

Selyem damasztok 65 krtól. 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér szines **Henneberg-selyem** 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a hához szállítva mintákat postafordultával küld: **Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben.** Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elutétetnek.

Lévai piaci árak.
Rovatvezető: Kónya József városkapitány.
Búza: m.-mázsánként 6 frt 40 kr., 6 frt. 70 Kétszeres 6 frt 10 kr. 6 frt 20 kr. — Rozs 6 frt — kr. 6 frt 10 kr. Arpa 6 frt — kr. 7 frt 60 kr. — Kukoricza 4 frt — kr 4 frt 10 kr. Bab 6 frt — kr. 6 frt 20 kr. Zab 6 frt — kr. 6 frt 10 kr. Lencse 5 frt 80 kr. 6 frt — kr. Kéles 4 frt — kr. 4 frt 20 kr.

Elsőrendű

Porosz köszén és pirszén

a vasuti állomáson kapható. Megrendeléseket elfogad és házhoz szállít

Braun József és fia.

„Képes családi lapok“

A legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap!
Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regényemlékkel.
Havonként kétszer „Hölgyek Lapja“ című félféves mellékletet ad, párisi divatképekkel és divattudósítással.
A „Képes családi lapok“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttevén élvezettel olvashatja.
A „Képes családi lapok“ ba a régi és újabb írói és külföldi gárda minden számottevő tagja dolgozik.
A „Képes családi lapok“ nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, költeményei kedélynemesítő olvasmányok, Irányzikkal a társadalom minden kérdéseire kiterjeszlik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.
A „Képes családi lapok“ minden évben négy regényt ad mellékletül, még pedig csinos színes borítékkal, és előfizetőknek.
A „Képes családi lapok“ borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.
A „Képes családi lapok“ előfizetési díjtalanul közölhetik gondolataikat az „előfizetők póstájában.“
A „Képes családi lapok“ képei lehetőleg alkalomszerűek, díszesek és tanulságosak.
A „Képes családi lapok“ 1896. január első számával XVIII-ik évfolyamába lép.
Ez újévi számában következő érdekes és kiváló közlemények jelentek meg:
Csendes világ, regény, Beniczkyné Bajza Lenkétől; Evfordulón, költemény, Jámor Lajostól; Régi történet, beszély, Lauka Gusztávól; Hogyan ruházkodjunk télen? orvosi cikk, dr. Fodor tanártól; Bál után, víg monolog, Oláh Györgytől; A költő, költemény, Feleki Sándortól; Versek zenére költemény, Rudnyánszky Gyulától; Boldog újévet! életkép, Moricsayné Karossa Irmától; Megnyuktató történet, freskó, Krudy Gyulától; En is! regény, Tolnai Lajostól.
Mutatvány számokat bármikor szívesen küld a „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala Budapest Vadász u. 14. saját házában.

Előfizetési árak

a „Képes családi lapok“ ra a „Hölgyek Lapja“ című divattalpalal és a regényemlékkel együtt:

Egész évre	6 forint.
Fél évre	3 forint.
Negyed évre	1 forint 10 kr.

Figyelmeztetés.

A ki 3 új előfizetést gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékművet küld a kiadóhivatal.
Kérjük az előfizetéseket megújítását, s lapunknak az ismerősök köreiből terjesztését.
A ki az egész évre szóló hat ftyvi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 fty előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 2 regényt küldünk elismerésül, és a ki csak 1 fty 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.
Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala, Budapest, Vadász-utca 14. szám.

Karácsonyi Occassió!

A n. é. közönség szives figyelmébe!

Legújabb mintájú szintartó barket métere 20 krajczár. (rendes ára: 31 krajczár.)
Legújabb mintájú szintartó zsinór barket métere 23¹/₂ krajczár. (rendes ára: 38 krajczár.)
Legújabb mintájú szintartó 80 cm. széles barket méter 23¹/₂ krajczár. (rendes ára: 36 krajczár.)
Legújabb mint. 90 cm. széles Loden és cheviot métere 32 krajczár. (rendes ára: 55 krajczár.)
Legújabb mint. 115 cm. szél. Loden és cheviot métere 55 krajczár. (rendes ára: 98 krajczár.)
Azonkívül **finom** ruhakelmék, diszek, kézi munkák szőnyegek, függönyök, terítők mélyen leszállított árban.

Farsangi selymek bámulatos olcsó áron.

Kiváló újdonságok a következő cikkekből: Pless Vilmos cs. kir. udvari szállító bécsi kalapgyáros gyártmányaiból, cylinderek, nyakkendők, kesztyűk, esernyők stb. stb.
Nagy választék Persianer és utánzat férfi sapkákból.

Uj! FRAKK INGEK. Uj!

A n. é. közönséget e cikkek megtekintésére kéri, — tisztelettel **Blumenthal J.**

SZŐLŐ és BORGAZDASÁGI LAPOK

A szőlő- és borgazdaság minden ágát felölelő szaklap.

Főszerkesztő:

Engelbrecht Károly

m. kir. szőlészeti és borászati közp. főfelügyelő.

Felelős szerkesztő:

bárá Radossevich Tódor.

Előfizetési árak:

Egész évre	5 fty — kr.
Fél évre	2 fty 50 kr.
Negyed évre	1 fty 25 kr.

A lap hetenkint egyszer (vasárnap) legalább is 16 oldal terjedelemben, számos ábrával jelenik meg.

Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

B u d a p e s t, V. kerület Árpád-utca 8. szám.

ÉLETNAGYSÁGU

arczkép

Legszebb szobadisz.

Legkedvesebb emlék.

Legalkalmasabb ajándék.

KRÉTARAZBAN.

karácsony és újévre.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítek művészies kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olcsó árban.

TESSÉK ÁRJEGYZÉKET KÉRNI.

KOHN DÁVID, Budapest, Károly-körut 17.

Ügynökök mindenütt kerestetnek.

Karácsonyi és újévi ajándéknak

Klein Sándor
órá- és ékszerész
LÉVAN.
ezelőtt PELSENBURG FÜLÖP főközlele.

igen alkalmas legdivatosabb tárgyakból nagy választék, rendkívül jutányos áron.

Ajánlja dús raktárát mindennemű óra, arany- és ezüst ékszer-árakból és pedig gondosan szabályozott órák 2 évi jótállás mellett.

Arany férfi remontoir óra	30.— ftytól teljebb
Arany női remontoir óra	14.— " "
Ezüst remontoir óra kettős fedéllel	8.— " "
Ezüst remontoir óra egy fedéllel	7.— " "
Nikl remontoir óra egy fedéllel	4.— " "
Ingaórák farag. díófatokban egy felhuzással 14 napig járó művel	10.— " "
Arany gyűrű (14 karat)	2.50 " "
Arany karperecz (14 karat)	8.— " "
Arany függő (14 karat)	1.50 " "
Arany kereszt (14 karat)	2.50 " "

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényél, csúznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 fty. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Kern Testvérek
Léván.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ajánljuk a n. é. közönségnek:
fűszer, csemege-, déli gyümölcs, rum-, cognac, likörök, tea, teasütemény, finom asztali, pecsenye- és aszu borok, pezsgő, cacao, Suchard csokoládé, templomi, asztali és karácsonyi gyertyák és sok szép újdonságok csukorkákból, karácsonyfa díszek, stb. stb., továbbá:

karácsonyi és újévi ajándékok

alkalmas cikkeinket:
Szabadalm. új „Brillant“ főzőedény, konyha-berendezések, vas-butor, ruganyos ágy betétek fürdőkádak, gyermek-játék fa- és szén kosarak, kályhaelő-tálcák, tüzelő készletek és álványok, esernyőállvány, háztartási-, mérleg-, légmérő-, varrógépek 5 évi jótállás mellett, korcsolyák, hangszerek szivarszipkák, csibuk, pipák, pipa-álvány, szivar- és pénzárécsák, tolkécsák, tálcák, ollók, valódi köipitőszekrények, laternamagica, domino, játék-kártyák- és újdonságok- bűvészeti árukban, lom fűrészetű cikkek nagy választékban — legjutányosabb árakon.

Értesítvény: Karácsony előtti héten élő dunai- és tó halak kaphatók KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitünő hatásu az összes gabbanművek, kapás és olajnövények, löhere és luczerna, szőlő, komló és kertiveteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netaláni hiányt megtérítünk.

Arajanlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának vezérképviselősege a magyar korona orsz. területén

Kalmár Vilmos,
Budapest, Erzsébet-körút 34.

JÓ SZERSZÁM FÉL MUNKA!
Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépszijak, szerszám, vas- és aczél fóráktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb.
Kapható KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

DIVAT SZALON

divat-és szépirodalmi közlöny

Szerkeszti: Fanghné-Gyujtó Izabella és Szabóné-Nogáll Janka.

megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Diszes, elegáns kiállítása s különösen művészes kivitelű színes divatcímlepe által disze minden szalon asztalának. ingyen-melléklettel, az „Új gyermek-divattal” együtt 44—48 oldalra terjed.

azonkívül, hogy divat-képei az uralkodó divat tükrö, folyton közöl képeket Párisból, Londonból, Berlinből is. S ez által az idegen divatlapokat feleslegessé teszi. rendszeren közöl egyszerűbb toilletteket is és módot, utasítást nyújt a hölgyeknek arra, hogy ruháikat takarékosan s mégis csónosan otthon készíthessék. kézi munkái változatosak, a rendes használatra szánt himzésektől kezdve a legtrikább, egdivatosabb új kézimunkáig mindet bemutatja s érthetően tanítja.

Szépirodalmi része oly dus, érdekes és változatos, hogy minden más szépirodalmi lapot pótol. Munkatársai közt ott van irodalmunk minden jelese és gondot fordít arra, hogy a nők lapjába, tehetséges, kedvelt írónők is gyakran írjanak. A lap szelleme mindig tisztességes. Keresi a szépet, a nemesítőt s kizár minden frivol közleményt. Lapunkat fiatal lányok is bátran olvashatják. számról-számra mutatja be legkiválóbb hölgyek arcképeit; a művészet, irodalom s a jótékonyosság szerepével foglalkozik. Tervebe vette, hogy minden elsőrangú nöegylet elnöknőjét művészi kivitelű arcképben mutatja be.

állandó rovatot tart **kérdések és feleletek** közlésére. E rovat mindenelőli zetőnek teljesen díjtalanul áll rendelkezésre.

rendszeren karácsonyi ajándékkal is kedveskedik. Ez évben egy rendkívül diszes, elegáns **jelmez-naptárt** küld állandó, és január 15-ig belépő előfizetőinek.

ennél fogva a legértelmesebb, legdiszesebb és legolcsóbb divat-és szépirodalmi lap.

Előfizetési ára: egész évre 6 forint, félévre 3 forint, negyedévre 1 forint 50 kr.

kiadóhivatala kívánatra bárkinék küld mutatványszámokat ingyen és bérmentve.

„DIVAT SZALON” kiadóhivatala
Budapest, Gizella-tér (Haas-palota.)

Alkalmas karácsonyi és ujévi ajándékok

CSÁKA LÁSZLÓ

órák és ékszerész üzletében LÉVÁN

a legolcsóbb áron kaphatók.

Arany dupla fedelt remontoir órák 30 frittól feljebb. — Arany női remontoir órák 16 frittól feljebb. — Ezüst remontoir órák 8 frittól feljebb; arany, ezüst férfi és női óraláncok, — arany ezüst karékek, melltűk, nyakékek, függők, férfi nyakkendő tük, inggombok srb. Ezüst és china ezüst gyermek és evő eszközök 8 frittól feljebb.

Ajánlom továbbá a legjobb minőségű chinaezüst tárgyait, melyért 15 évi kezességet vállalok.

Villamos házi csengetyűk berendezését és javítását elvállalom és egyes részek nálam kaphatók.

Egyben ajánlom e szakmába vágó javításoknak jótállás és a legjutányosabb árak mellett való elkészítését.

Nagybecsű támogatását kéri

Léva, 1896. december hóban.

teljes tisztelettel

Csáka László.

Szabadalmazott
valódi „SINGER” és valódi „HOWE,”
családi és iparos varrógépek
igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre:	valódi utánz.
Singer családi varrógép kézi hajtásra	22.— 19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel	35.— 28.—
Singer Medium iparosoknak gép állványval	40.— 36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állványval	44.— 39.—
Howe családi varrógépek állványval	33.— 27.—
Nagy Howe iparosoknak varrógépek	44.— 38.—
Ringschiff iparos varrógép	70.— 58.—

Készpénz fizetés mellett 5%-al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek
egyed. raktára KERN TESTVÉREKNÉL Léván.
Géptük, részek és csónak olcsón.

Nyitrai és Társa könyv- és papírkereskedése

L É V Á N .

Diszművek, Albumok, Emlékkönyvek,

Imakönyvek bársony-, bőr- és esontkötésben,

a r. kath. és protestáns művelt hölgyközönség részére.

DISZLEVÉLPAPIROK,

névjegyek, üdvözlő kártyák, eljegyzési kártyák,

M E G H I V Ó K .

Ifjusági iratok képeskönyvek, a zsenge koru és serdülő ifjuság mindkét nemének.

Naptárak, évkönyvek.

Igen alkalmas karácsony- és uj évi ajándéknak a

PETŐFI ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI

csinos piros vászon kötésben ára csak 1 fritt.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek; -- 1 fritt előre való beküldése

ellenében portomentessen küldi meg:

Nyitrai és Társa könyvkereskedése

L É V Á N .

Hol kaphatók a legalkalmasabb
karácsonyi és ujévi ajándékok?

Holzmann Bódognál

L é v á n .

Nagy választékban kaphatók ottan
Galanterie, norinbergi, és játékaruk,

kezdettt és kész kézimunkák
hozzávaló kellekekkel.

Uri- és női divatcikkek.

Vászon, chiffon, fehérneműek, téli ruhaszövetek, barchettek

N Ö I C O N F E C T I O

az előrehaladt idény miatt, rendkívül leszállított áron kaphatók.

MARADÉKOK FÉLÁRBAN.

Különlegesség

M A Y P O L E S O A P

angol festő szappan, kapható minden színben 40 kr. fekete 50 kr. — Fóráktár Léva és vidéke részére egyedül nálam.